

Nieuwe regels voor de btw-behandeling van vouchers, telefoonkaarten en waardepapieren

BTW - Het btw-stelsel is oorspronkelijk ingericht op betalingen met giraal of chartaal geld. Tegenwoordig wordt er naast geld echter ook gebruikgemaakt van vouchers, pre-paid telefoonkaarten, cadeaukaarten en cadeaubonnen. Om binnen Europa eenheid te krijgen in de btw-behandeling van nieuwe betaalmiddelen wordt per 1 januari 2015 de regelgeving aangepast.

Momenteel zijn er geen Europese regels voor de btw-behandeling van vouchers. Iedere lidstaat in de Europese Unie heeft een andere definitie van wat onder een voucher moet worden verstaan. Dit leidt tot veel onduidelijkheid en onzekerheid voor ondernemers omdat de werkwijzen in de verschillende lidstaten niet op elkaar zijn afgestemd. Wanneer een voucher in één lidstaat wordt uitgegeven en in een andere lidstaat wordt gebruikt, is het bijvoorbeeld niet altijd duidelijk op welk moment btw-heffing moet plaatsvinden. Een voorbeeld hiervan is een internationale hotelketen die in verschillende lidstaten van de Europese Unie logies aanprijst middels vouchers.

De regeling die per 1 januari 2015 wordt ingevoerd, moet tot een verduidelijking leiden en een gelijke toepassing in de lidstaten van de btw-behandeling van vouchers. In de regeling wordt duidelijk omschreven wat een voucher is, welke soorten vouchers er zijn en of de btw verschuldigd is bij verkoop van een voucher of bij de betaling door middel van een voucher.

Nederlandse regelgeving

In de Nederlandse btw-wetgeving is geen definitie opgenomen van het begrip voucher. De staatssecretaris heeft wel ooit een besluit gepubliceerd over de btw-behandeling van papieren waardebonnen, zoals cadeaubonnen en later over kortingskaarten en telefoonkaarten. De belangrijkste vraag is steeds of de btw verschuldigd is bij uitgifte of bij inwisseling van een cadeaubon.

Cadeaubonnen zoals een boekenbon, cd-bon, bioscoopbon en vvv-bon zijn volgens de staatssecretaris van Financiën een waardepapier. Bij uitgifte van een bon is dan geen btw verschuldigd. Kortingsbonnen die recht geven om tegen een gereduceerd tarief goederen of diensten aan te schaffen, zoals bijvoorbeeld bij gebruik van een Grantoncard, zijn geen waardepapier. Dit standpunt heeft de staatssecretaris al eens ingenomen en het lijkt erop dat het Europese Hof van Justitie dat standpunt deelt. Bij de verkoop van een kortingsbon is dan ook wel btw verschuldigd. Voor een telefoonkaart die

alleen kan worden gebruikt voor telecommunicatiediensten geldt ook dat bij de verkoop btw is verschuldigd. Bij verkoop van een telefoonkaart zou sprake zijn van een vooruitbetaling voor een toekomstige dienst. Maar om het makkelijk te maken is voor een telefoonkaart die niet alleen kan worden gebruikt om te bellen, maar die ook kan worden gebruikt voor andere prestaties, btw verschuldigd op het moment dat de consument de kaart gebruikt om te bellen of er een andere prestatie mee afneemt. De reden hiervoor is dat op het moment dat de telefoonkaart wordt verkocht niet duidelijk is voor wat voor prestatie de kaart gebruikt gaat worden en welk btw-tarief van toepassing is.

Is bij uitgifte van de bon btw verschuldigd, dan moet de btw worden berekend over de nominale waarde van de bon. Koopt een consument van een telecombedrijf een pre-paid telefoonkaart ter waarde van 25 euro, dan moet het telecombedrijf 4,34 btw voldoen ($21/121$ van 25 euro). Bij gebruik van een CD-bon is btw verschuldigd bij inlevering door de consument en is de CD-winkel btw verschuldigd over de nominale waarde van CD-bon, vermeerderd met het eventueel door de consument bijbetaalde bedrag, dan wel verminderd met het eventueel aan de klant teruggegeven bedrag.

Regelgeving vanaf 2015

In de nieuwe regeling is een definitie van een voucher opgenomen. Een voucher is een 'instrument' dat de consument recht geeft op goederen of diensten, dan wel op een korting of een terugbetaling in verband met een levering van goederen of diensten. De verstrekker van een voucher neemt een verplichting op zich om goederen of diensten te leveren, een korting te geven of een terugbetaling te doen. Vanaf 2015 wordt een onderscheid gemaakt tussen Single Purpose Vouchers (SPV), Multi Purpose Vouchers (MPV) en Kortingsvouchers.

Uitgifte Single Purpose Voucher (SPV)

Bij een Single Purpose Voucher (SPV) heeft de consument recht op afname van specifieke goederen of diensten waarbij duidelijk is waar de levering of dienst wordt verricht, wat het toe te passen btw-tarief is en wie de leverancier is. De btw-behandeling staat dus vast bij de verkoop van de voucher. Omdat bij uitgifte van de SPV al vaststaat welk product of dienst wordt afgenomen, is een SPV belast op het moment van uitgifte. De verstrekker is btw verschuldigd over het bedrag dat hij in rekening brengt voor de

SPV. Het voordeel van een SPV is dat de uitgifte belast is met btw. Dit houdt in dat de ondernemer die de voucher uit geeft belaste uitgaande prestaties heeft. De btw op kosten die rechtstreeks samenhangen met de uitgifte van de SPV is aftrekbaar.

Inlevering Single Purpose Voucher door klant

Bij inlevering van de vouchers vindt geen heffing van btw meer plaats, want deze heeft al plaatsgevonden bij uitgifte. Levert de consument de voucher nooit in, dan bestaat er geen recht op teruggave van btw, ondanks dat feitelijk nooit verbruik heeft plaats gevonden. De SPV wordt bij verkoop in de btw-heffing betrokken en dat is dus het enige moment dat van belang is.

Uitgifte Multi Purpose Vouchers (MPV)

Bij een Multi Purpose Voucher (MPV) heeft de consument recht op afname van goederen of diensten waarbij nog niet duidelijk is welke goederen of diensten aan de consument zullen worden geleverd. Hierdoor is het niet mogelijk om bij uitgifte het verschuldigde btw-bedrag of het btw-percentage te bepalen. Omdat bij uitgifte van een MPV dus nog niet duidelijk is voor welk product of dienst de MPV wordt ingeleverd, is de uitgifte van een MPV niet belast met btw.

Inlevering Multi Purpose Voucher door klant

Pas bij inlevering van de voucher vindt heffing van btw plaats en moet de ondernemer die de prestatie verricht en de voucher inneemt, btw berekenen.

Distributie van vouchers

Voordat een voucher bij de klant terecht komt, passeren vouchers vaak een reeks van distributeurs. Als een SPV wordt verhandeld via meerdere ondernemers, is bij iedere doorverkoop btw verschuldigd. Bij een MPV kan dat niet, omdat de MPV pas wordt belast bij inlevering. Om de maatstaf van heffing te bepalen voor de distributeurdienst bij het verhandelen van MPV's moet men kijken naar de 'nominale waarde'. Dit is het bedrag dat op de voucher vermeld staat. De vergoeding die de distributeur ontvangt, is gelijk aan de nominale waarde minus het bedrag dat de distributeur betaalt aan de verstrekker. Een voorbeeld ter verduidelijking staat hiernaast.

Uitgifte kortingsvouchers

Een kortingsvoucher geeft de consument eenmalig recht op een prijskorting of terugbetaling bij de levering van een goed of dienst. Deze kortingsvoucher wordt meestal gratis verstrekt. Bij de uitgifte van een gratis kortingsvoucher is daarom geen btw verschuldigd.

Voorbeeld

Een winkelketen verstrekt een voucher voor 80 euro aan distributeur 1. Deze voucher heeft een nominale waarde van 100 euro. Distributeur 1 verstrekt vervolgens de voucher aan distributeur 2 voor 90 euro. Distributeur 2 verkoopt de voucher aan de consument voor 100 euro. De consument levert de voucher in bij de winkelketen.

Winkelketen verkoopt in dit voorbeeld een MPV aan een Distributeur 1 met een nominale waarde van 100 euro. Distributeur 1 betaalt 80 euro aan de Winkelketen. Het verschil tussen de nominale waarde en de betaalde prijs is 20 euro. Dit bedrag wordt beschouwd als de vergoeding (inclusief btw) voor de distributiedienst die Distributeur 1 aan de Winkelketen verleent. Distributeur 1 moeten een factuur uitreiken aan Winkelketen waarop de prijs van de distributiedienst en de toepasselijke btw (21 procent) zijn vermeld.

Distributeur 1 verkoopt vervolgens de MPV aan Distributeur 2 voor 90 euro. Distributeur 2 verricht in een distributiedienst aan Distributeur 1 en reikt een factuur uit met het verschil tussen de nominale waarde (100 euro) en het betaalde bedrag (90 euro) aan Distributeur 1.

Distributeur 2 verkoopt ten slotte de voucher aan de Klant voor 100 euro. Klant gebruikt de voucher bij Winkelketen. Op dat moment is de voucher belast met btw bij Winkelketen.

Inleveren kortingsvoucher door klant

Het inwisselen van een kortingsvoucher bij een winkelier door een consument is geen belastbare prestatie voor de btw. Over de producten die de winkelier levert is btw verschuldigd, waarbij rekening moet worden gehouden met de verleende korting.

Afsluiting

De nieuwe regeling voor vouchers per 1 januari 2015 moet de btw-behandeling eenduidig en eenvoudiger maken.

De vraag is of dat ook daadwerkelijk gaat gebeuren. Voor velen is niet goed duidelijk waarom een onderscheid moet worden gemaakt tussen een SPV en een MPV.

Dit heeft namelijk gevolgen voor het tijdstip waarop de btw verschuldigd wordt. Wellicht dat ondernemers door dit onderscheid eerder een MPV zullen uitgeven. Zaak is wel dat ondernemers die vouchers uitgeven, hun administratie tijdig inrichten op de nieuwe regeling.

(mr. C. van Vilsteren)